

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Att leda grupper och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården, 15 hp

Psycho-Educational Groups and Group Counselling in Health Care, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2016.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT11 , HT14 , HT15 , HT16 , HT20 , HT22

Kurskod	2QA199
Kursens benämning	Att leda grupper och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården
Hp	15 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Övriga ämnen
Nivå	Avancerad nivå, kursens fördjupning kan inte klassificeras
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Medverkande institutioner	• Institutionen för lärande, informatik, management och etik
Beslutande organ	Styrelsen för utbildning
Datum för fastställande	2010-12-22
Reviderad av	Styrelsen för utbildning
Senast reviderad	2016-06-07
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2016

Särskild behörighet

Minst 120 hp inom vilka det ska ingå en kandidat- eller yrkesexamen inom hälso- och sjukvård. Alternativt en socionomexamen eller minst 240 hp från utbildning som leder till psykologexamen. Dessutom krävs Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 med lägst betyget godkänd/E.

Mål

Kursen syftar till att öka studenternas förmåga att leda olika typer av gruppbehandlingar och gruppaktiviteter inom hälso- och sjukvården, kommunal verksamhet och företagshälsovård. Efter genomgången kurs ska studenterna kunna förstå och bedöma gruppdynamik och gruppprocesser samt praktiskt tillämpa gruppterapeutiska framgångsfaktorer. Kursen ska även ge en ökad förståelse för och erfarenhet av interprofessionell samverkan vid gruppleaderskap.

Efter genomgången kurs ska studenterna kunna:

- planera, genomföra och utvärdera gruppbehandling/gruppaktivitet utifrån en bestämd grupp, eller deltagares behov och den egna yrkesprofessionens kompetens samt anpassa den till organisatoriska förutsättningar.
- redogöra för och tillämpa gruppterapeutiska framgångsfaktorer med utgångspunkt i befintlig evidens och beprövad erfarenhet.
- redogöra för hindrande och underlättande faktorer för kommunikation i gruppen samt tillvarata gruppens inneboende kreativitet och dialog gruppdeltagarna emellan.
- reflektera över hur det egna ledarskapet påverkar gruppens arbete/utveckling.
- dokumentera, analysera och teoretisk förankra gruppens betydelse för gruppdeltagarnas känsla av kompetens och upplevelse av hälsa.
- motivera för och visar förmåga till interprofessionell samverkan vid gruppbehandling.
- reflektera över sitt eget lärande och sina möjligheter och begränsningar i behandlingssituationen samt behov av att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Innehåll

Kursen är indelad i två moment.

Grundläggande kunskaper i gruppbehandling, 7.5 hp Moment 1 innehåller:

- Gruppdynamik och grupprocesser i samtalsgrupper, aktivitetsgrupper såväl som i rörelsegrupper eller andra konstnärliga behandlingsgrupper.
- Gruppleaders roll med särskilt fokus på rollfördelning vid interprofessionell samverkan och delat gruppleaderskap.
- Gruppterapeutiska faktorer, såsom grupplärande och gruppallians.
- Gruppers terapeutiska effekter samt gränsdragning mellan psykoedukation i grupp och grupppsykoterapi.
- Empowerment och förändringsprocesser.
- Genus och kulturella aspekters påverkan på gruppdynamik och grupprocesser.
- Orientering om aktuell forskning inom gruppbehandling, metoder för kvalitetssäkring och kliniska utvärderingsinstrument.

Handledning på gruppleaderskap, 7.5 hp Moment 2 innehåller:

- Handledning på att leda en gruppbehandling/gruppaktivitet, vilket kan ske på den egna arbetsplatsen inom vården, kommunal verksamhet eller företagshälsovård.
- Deltagande i reflektionsgrupp. I reflektionsgruppen får studenten erfarenhet av att själv vara gruppmedlem med möjlighet att uppmärksamma och reflektera över reflektionsgruppens processer och utveckling av den egna gruppleadersrollen. Deltagandet ger även erfarenhet av hur en gruppleader kan förhålla sig i olika situationer (modellinläring) och möjlighet att, med andra i kursen, dela erfarenheter och upplevelser kring utbildningen t.ex. om strukturer som hindrar eller främjar lärandet.

Arbetsformer

Föreläsningar, seminarier och litteraturstudier samt deltagande i reflektionsgrupp och handledning på att leda en grupp, t.ex. aktivitetsgrupp, behandlingsgrupp, samtalsgrupp, patientundervisning i grupp, stödgrupp för anhöriga eller självhjälsgrupp.

Studenten ska leda en grupp/gruppaktivitet under kursens gång på ca 6-8 gånger, om möjligt på studentens ordinarie arbetsplats. Interprofessionell samverkan och delat gruppleaderskap förordas.

Handledning sker i tvärprofessionella grupper om 4-5 deltagare. Kunskaper, färdigheter och förhållningssätt bedöms fortlöpande i samband med handledningen på genomförandet av gruppbehandling. För att kursansvariga lärare ska kunna göra nämnda bedömningar gäller obligatoriskt deltagande vid handledningen. Viss frånvaro i handledning kan kompenseras genom

ersättningsuppgift. Vid alltför stor frånvaro skall studenten göra om momentet handledning. Detta bedöms i samråd med handledaren, kursansvarig och den enskilde studenten.

Stor vikt läggs vid interprofessionellt och upplevelsebaserat lärande och aktivt kunskapssökande. Peer review och interaktiv diskussion på lärplattformen PingPong tillämpas i arbetet med det skriftliga fördjupningsarbetet.

Examination

Moment 1

Skriftligt fördjupningsarbete på valfritt tema där kurslitteraturen integreras med reflektioner kring egna erfarenheter under kursen. Fördjupningsarbetet kan skrivas i grupper om två men diskuteras och försvaras enskilt vid ett muntligt seminarium.

Moment 2

Skriftlig rapport och processbeskrivning av den genomförda gruppbehandlingen. Vid bedömning av rapporten läggs vikt vid reflektioner kring det egna gruppleaderskapet och motivation för interprofessionell samverkan samt en teoretisk förankring i den aktuella kursens litteratur såväl som i den egna yrkesprofessionens kunskapsområde. Rapporten diskuteras och försvaras vid ett muntligt seminarium.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under två år efter en eventuell nedläggning av kursen alternativt vid ny kursplan. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av två år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering genomförs enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning. Under kursen uppmuntras deltagarna att lämna synpunkter på kursens innehåll och upplägg.

Undervisningsspråk är svenska.

Litteratur och övriga läromedel

Artiklar och ytterligare litteratur kan tillkomma utifrån föreläsares anvisningar.

Bieling, Peter J.; McCabe, Randi E.; Antony, Martin M

Kognitiv beteendeterapi i grupp

Zetterström, Gun

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2008 - 478 s.

ISBN:91-47-08438-3 LIBRIS-ID:10672289

URL: [Omslagsbild](#)

Kap 1-6 (s 1-137)

[Sök i biblioteket](#)

Brown, Nina W.

Psychoeducational groups : process and practice

3. ed. : New York : Brunner-Routledge, cop. 2011 - xi, 271 p.

ISBN:978-0-415-88239-2 (pbk. : alk. paper) LIBRIS-ID:12142558

[Sök i biblioteket](#)

Sandahl, Christer

Gruppens potential : att leda och utveckla gruppbehandling

1. utg. : Stockholm : Natur & Kultur, 2014 - 252 s.

ISBN:9789127136151 LIBRIS-ID:16747665

[Sök i biblioteket](#)

Wheelan, Susan A.

Att skapa effektiva team : en handledning för ledare och medlemmar

2., [rev.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 174 s.

ISBN:978-91-44-08818-1 LIBRIS-ID:13881381

Kap 1-3, ca 45 sidor

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Litteratur som kan vara av intresse beroende på yrkesprofession alternativt fördjupningsarbete/inriktning på gruppbehandling i klinik.

Cole, Marilyn B.

Group dynamics in occupational therapy : the theoretical basis and practice application of group intervention

4. ed. : Thorofare, N.J. : Slack, cop. 2012 - xiii, 415 s.

ISBN:9781617110115 LIBRIS-ID:12452172

[Sök i biblioteket](#)

Skapande och kroppsbaserade komplementära terapier

Englund, Birgitta

Lund : Studentlitteratur, 2004 - 225 s.

ISBN:91-44-03443-1 LIBRIS-ID:9682648

[Sök i biblioteket](#)

Whitaker, Dorothy Stock

Using groups to help people

2. ed. : London : Routledge, 2000 - 352 s.

ISBN:0-415-19561-6 LIBRIS-ID:4920559

[Sök i biblioteket](#)